

Endvidere har der siden 1999 været en graderet overgrænse, således at afgiftsbeløb indtil 300.000 kr. udbetales ubeskåret, men herefter udbetales kun to tredjedele af beløbet op til 400.000 kr., herefter halvdelen af beløbet op til 500.000 kr. og endelig kun en tredjedel af beløbet over 500.000 kr. Disse beløb satsreguleres.

Grundlaget for beregningen af fordelingen er bibliotekernes indberetninger i elektronisk form af bogbestanden sammenholdt med oplysninger fra Nationalbibliografien (den nationalbibliografiske database) om, hvem der har bidraget til en bog. Ordningen er baseret på en elektronisk forarbejdning af data, som foreligger i elektronisk form.

Som en fravigelse af dette princip kan »andre bidragydere« – oftest redaktører, men også læsepædagogiske tilrettelæggere, sproglige og faglige bearbejdere, kommentatorer m.fl. – opnå biblioteksafgift ved indsendelse af dokumentation for, at deres bidrag er »væsentlige«. Dog kan bidragydere, der har været ansat til redaktionelt arbejde, ikke få afgift. Kravet om væsentlighed er højt, således at redaktører i almindelighed ikke vil kunne opnå afgift. I forhold til mængden af indsendte ansøgninger er antallet af »andre bidragydere«, der opnår ret til afgift, begrænset.

Administrationen af den gældende ordning varetages af Biblioteksstyrelsen, hvortil man kan klage over fordelingen af afgiften. Afgørelser truffet af styrelsen i klagesager kan indbringes for et uafhængigt nævn, Biblioteksafgiftsnævnet.

3. Undergrænse fastsat ved finansloven for 2002

Efter forslag fra regeringen vedtog Folketinget ved finansloven for finansåret 2002 en række omprioriteringer af statens udgifter med det overordnede mål, at der skulle ske en forøgelse af indsatsen i visse sektorer, særlig på sygehus- og ældreområdet. Som led i denne omprioritering blev ressourceforbruget inden for kulturministerens budgetområde dæmpet, og der er derfor blevet gennemført omfattende besparelser på bevillingerne til kulturelle formål, herunder bevillingen til biblioteksafgift.

Ved finansloven gennemførtes yderligere – og derfor med virkning alene for 2002 – en undergrænse på 5.000 kr. ved udbetaling af biblioteksafgift. Undergrænsen indebærer, at beløb under 5.000 kr. er blevet overført til fordeling mellem dem, der lå over denne grænse. Formålet har været stærkere at betone ordningens karakter af støtte til dansk sprog og kultur, idet biblioteksafgiften i højere grad end hidtil ville komme til at tilgodese dem, for hvem forfattervirksomheden

er det primære – ikke dem, der skriver nogle få bøger, f.eks. på baggrund af deres fag eller fritidsinteresse.

For yderligere at tilgodese denne gruppe i 2002 tilførtes der med Finansudvalgets tilslutning af tips- og lottomidlerne til kulturelle formål 8 mio. kr. til biblioteksafgiftsbevillingen; herefter ville de afgiftsmodtagere, der lå over undergrænsen, ikke gå ned i biblioteksafgift i 2002. Ligeledes blev der af tips- og lottomidlerne oprettet en pulje på 2 mio. kr. under Litteraturrådet. Puljen ville kunne søges af forfattere, som var blevet ramt af undergrænsen, fordi deres produktion ikke var tilstrækkelig omfattende, uanset at forfattervirksomheden for dem var det primære.

4. Biblioteksafgiftsudvalget

4.1. Udvalgets nedsættelse og kommissorium

Med henblik på ordningens fremtid nedsatte kulturministeren den 1. maj 2002 et udvalg med to repræsentanter for Dansk Forfatterforening, to repræsentanter for Danske skønlitterære Forfattere, to repræsentanter for Litteraturrådet, Biblioteksstyrelsens direktør, en repræsentant for Kulturministeriet og som formand Christian Gether (direktør for Arken – Museum for moderne kunst). Udvalget fik til opgave hurtigt at komme med forslag til yderligere ændringer af biblioteksafgiften.

I kommissoriet hed det bl.a.:

»Biblioteksafgiften skal støtte dansk sprog og kultur og samtidig være samfundets anerkendelse af, at værker stilles til rådighed for offentligheden gennem biblioteksvæsenet. Med de seneste års udvikling er antallet af modtagere af bibliotekspenge kommet op på 18.000. For at ordningen kan opfylde sit formål som kulturstøtte, er det nødvendigt at skærpe fokuseringen på den kulturelle målsætning.

Med dette udgangspunkt skal udvalget komme med forslag til ændringer, som kan sikre, at en større del af biblioteksafgiften går til de forfattere m.fl., som har størst betydning for dansk kultur. Udvalget skal foretage en kritisk gennemgang af fordelingsnøgler og beregningsprincipper. I denne forbindelse skal udvalget

- overveje niveauet for en bundgrænse
- overveje ændring af biblioteksafgiften til oversættelse
- komme med forslag til en aftrapning af støtten til de efterlevende
- vurdere behovet for en ændring af reglerne for afgift til classesæt og lign.
- vurdere behovet for ændring af reglerne for årbøger